

Honnyi Levelek, Tudósítások, és Egyebek.

Nro. 30.

A' Magyar Kurir 59 -dik darabjához.

Magyar Ország.

Debretzen, Junius 24-ik napján 1815. Sok példait olvastuk már a' közönséges Ujságlevelekben, mennyi jeleit adták a' közelebb Bétsben öszvegyülekezett Felséges Fejedelmek annak, hogy Ók a' Tudományok, és szép mesterségek eránt különös figyelmetességgel viseltetnek. Szerentséseknek tartjuk magunkat, hogy e' nemes példák számát egy párral mi is szaporithatjuk, 's örömmel, 's háládatossággal teszük közönségessé, a' Tudományoknak és Mesterségeknek ama Nagy Pártfogói, és Előmozdítóji között, Ó Felségek a' Pruszsus és Dánus Király, egy érdemes Magyar Tudóst is a' mi vidékünkéről, mind ketten első rangú arany érdem pénzelt, 's tulajdon Felséges Kezek írásával megtisztelni kegyelmsen méltóztattak. Az a' mi érdemes Hazánkfia, kinek e' ritka szerentséje történt, hogy mint Magyar Tudós és Író két idegen Felségtől, illy különös Betsületjegyeket nyert, Kis Szántói Pethe Ferentz Ur; kinek érdemei a' Magyar Mezeigazdaság és Magyar Mathesis körül a' két Hazában eléggé esmeretesek: a' ki most is, bár az idők mostohaságának sok akadályai ellen kellek is küszködnie, a' Mezei gazdálkodásnak, 's Természeti Tudományoknak Hazánkban való előmozdítására Nemzeti Gazda név alatt járó nagy hasznú Ujság Levelein fáradhatatlan szorgalmatossággal munkálódik.

Örökös buzzgó hálá az említett Felséges Fejedelmeknek az egész Magyar Nemzettől, hogy a' mi Nemzeti Litteraturánkra is figyelmetességeket kiterjeszteni méltóztatták; Felőle értekeztek, 's néhány nevezetesebb Magyar könyveket, azok közt említett Tudós Hazánkfiának munkáit is, Könyvtárjaik számára megszerezni parantsolták. Tudjuk ugyan, hogy a' mi könyveink a' külföldi Könyvtárokban, még eddig csak Litteraturai Curiositásoknak néződhetnek. De ha ezen idegen Felséges Augustusok példája Nemzetünk Nagyai között több több Maecenasokat támaszt: a' Magyaroknak minden Tudományokra rá született Elméje, Nyelvünknek pallérozódásra alkalmas volta, hathatossága, és Kellemei nem kevés reménységet nyújthatnak, hogy leszsz még olly boldog idő, mellyben a' szemérmes Magyar Múza pallérozott Európai társai között pirulás nélkül jelenhet meg.

Tudósítás.

Pesten Nemzeti Könyváros Kiss Istvánál találtató Uj Könyvek.

Nemzeti Plutarchus, vagy a' Magyar Országai és a' velle egyesült Tartományok Nevezetes Férjfiainak Élet le írásaik kiadta Kölesi Wintze; Károly egy részre metzett képpel Tsinos boritékban 8. kötve 2 fl. 45 kr.

Ismét egy játék Metastasiából Döme Károly által egy részre metzett képpel 8. kötve 3 f. *A' Fiatal Bün Bánóné* Madame Genlis után Frantziából Sebestyén László által, egy részre metzett képpel Tsinos boritékban 8. kötve 36 kr.

Pethe Ferentz, Pallérozott Mezei Gazdaság 3-dik Részé 8, kötve fél frantziába 7 fl. 30 kr.

Katona Mihály, a' Föld Mathematica let írása, a' Világ alkotmányával egygyütt 4-Réztábla Rajzolatokkal egygyütt 8. kötve 3 fl. 30 kr.

Kis János Versei, ki adta Kazintzi Ferentz, három kötetben 3 Rézre metzett képpel Csinos borítékban 8. kötve 6 fl.

Hoblik Márton Versei Tsinos borítékban 8. kötve 2 fl.

Az Indiai bölts vagy miként lehet az Ember Boldog e' Tarsaságos Életben 8. kötve 45 kr.

Binc Ferentz. Az Orvosi Tudománynak rövid rajzolatya Első kötet, a' Phisiologia és a' Higicologia; Második kötet, a' Pathologia Generalis Therapia Generalis és a' Materia Medica 8. kötve 4 fl. 30 kr.

Tóth Ferentz a' Helvétziai Vallást követő Túl a' Tiszai Superintendenciában Élt Református Püspökök Élete e' jelen való időkhig lehozva 8. kötve 2 fl.

Visgálódó és oktató Értekezés a' Szőlő Mivelésről, a' Bor, Égetthor, közönséges és fűszeres Etzetek készítésének Mesterségével együtt Chaptal által 21 Réztábla rajzolatokkal, ki adta Nemes Fábian József 8. kötve 14 fl.

Zsoldos János Diactetika, vagy az Egészséget fentartó és a' Betegségtől tartóztató Rendszabások 8. kötve 2 fl. 45 kr.

Jnnepi Húsz Predikációk, ki adta Kovács Samuel Csákvári Református Predikátor 8. kötve 1 fl. 45 kr.

A' Nagy Kanit, avagy a' Fiui és Házassághéli Szeretet között való küszködös, Vitézi Történetek négy Rézre metzett képpel 8. kötve 5 fl.

A' Keszthelyi Georgikonban megüresült Pristaldusi Stipendiumról való Hirdetmény.

A' Georgikonnak Elöljárói ezennel köz hírül adják, hogy az ugyan ezen Institutummal egybekaptsolt Pristaldumban, a' vagy azon Intézetben, mellyben jövendőhéli Fiscálisok készítetnek, a' következő Oskolabéli Esztendőnek kezdetével ismét egy Stipendium megüresült. A' Cursus két Esztendeig tart: szabad szállás mellett ezen

Stipendium az első esztendőben 350 f. a' másodikban 400 f. kca határozatott meg.

Azoktól tehát, kik ezen említett Stipendium elnyerésére vagyódnak, megkívántatik, hogy a' Törvénybéli Oskolai Cursus ditséretessen elvégezték, 's arról hiteles Bizonyító Levelet előmütassanak. Egyébb eránt pedig hogy a' Deák, Magyar, és Német nyelvek tokelletes beszéllése, és írása mellett ép, és egészes testi alkotmánnyal birjanak. A' mi a' Tudományoknak nemeti illeti, ők az első esztendőben az Uradalom Fiscalis mellett leendő hivatalbéli Praxissal, és a' Törvényes Tudományok halgatásával, a' Georgikonban való Gazdasághéli is öszve kaptsolni fogják. Utasítást vesznek továbbá az Uradalmi, vagy is Jurisdictionalis Instruction kívül a' Fiscalisok, és Pristaldusok számára kidolgozott rendtartásban; a' második esztendőben pedig Rigorosumot tesznek: melly különbfele tárgyakban talentumokat, és előmeneteleket próba tétel által megbizonyítván, és Diplomát is kapván tehetségek, 's viseletekhez képpest várható elő menetellel eleintén mint valóságos Pristaldusok az Uradalmi Fiscalisok mellé segítségül állandós fizetéssel ki fognak tétetni.

Azok tehát, a' kik ezen Stipendiumban reszesülni kívánnak, magokat jövő September hónapnak utóljáig nem tsak a' Georgikonnak Elöljáróinál, vagy a' Gazdasághéli Uradalmak Pó Kormány Székénél irás szerént, vagy személyessen jelentsék, hanem az elmebéli tehetségek, jól elvégzett Tudományok, és egyébb előbbeni jó erköltsü magok vtseletekről a' hiteles Bizonyos leveleket elő mutassák. A' Pristaldusi Cursusnak kezdete első Novemberre vagyon meg határozva.

Egyszersmind valamint eddig, úgy ezután is mind azoknak, a' kik ezen Intézetet tulajdon, vagy más költségen jární akarják, az abba való bérjárás ingyen meg fog engedtetni, és bizonyos Xeniumok is számokra ébresztés végett rendeltettek. Költ Keszthelyen Julius 11-kén. 1815.

D. D. S.